

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 25. huhtikuuta 2022
(OR. en)

8412/22

Toimielinten välinen asia:
2022/0116 (NLE)

ACP 42
WTO 69
COAFR 92
RELEX 518

EHDOTUS

Lähtettäjä:	Euroopan komission pääsihteeri, allekirjoittajana johtaja Martine DEPREZ
Saapunut:	22. huhtikuuta 2022
Vastaanottaja:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Euroopan unionin neuvoston pääsihteeri
Kom:n asiak. nro:	COM(2022) 176 final
Asia:	Ehdotus NEUVOSTON PÄÄTÖS Ghanan sekä Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden ensivaiheen talouskumppanuussopimuksella perustetussa talouskumppanuussopimuskomiteassa Euroopan unionin puolesta otettavasta kannasta riitojenratkaisumenettelyn työjärjestyksen hyväksymiseen

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja COM(2022) 176 final.

Liite: COM(2022) 176 final

Bryssel 22.4.2022
COM(2022) 176 final

2022/0116 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

Ghanan sekä Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden ensivaiheen talouskumppanuussopimuksella perustetussa talouskumppanuussopimuskomiteassa Euroopan unionin puolesta otettavasta kannasta riitojenratkaisumenettelyn työjärjestyksen hyväksymiseen

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN KOHDE

Tämä ehdotus koskee päätöstä Ghanan sekä Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden ensivaiheen talouskumppanuussopimuksella perustetussa talouskumppanuussopimuskomiteassa unionin puolesta otettavan kannan vahvistamisesta, silloin kun tämän komitean on määrä hyväksyä riitojenratkaisumenettelyn työjärjestys ja menettelysäännöt.

2. EHDOTUKSEN TAUSTA

2.1. Ghanan sekä Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden ensivaiheen talouskumppanuussopimus

Ghanan sekä Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden ensivaiheen talouskumppanuussopimuksella, jäljempänä 'sopimus', pyritään

- (a) antamaan Ghanalle mahdollisuus hyötyä helpommasta markkinoille pääsystä, jonka Euroopan unioni on myöntänyt talouskumppanuussopimusneuvottelujen yhteydessä, ja välttämään näin Ghanan ja Euroopan unionin välisen kaupan häiriöt, kun Cotonoun sopimuksen mukaisen siirtymäajan kauppajärjestelmän voimassaolo päättyy 31. joulukuuta 2007 ja ennen kuin täysimittainen talouskumppanuussopimus on tehty;
- (b) luomaan perusteet sellaisen talouskumppanuussopimuksen neuvottelemiselle, jolla tuetaan köyhyyden lievittämistä, edistetään alueellista yhdentymistä, taloudellista yhteistyötä ja hyvää hallintotapaa Länsi-Afrikassa ja parannetaan Länsi-Afrikan valmiuksia kauppapolitiikassa ja kauppaan liittyvissä kysymyksissä;
- (c) edistämään Ghanan tasapainoista ja asteittaista yhdentymistä maailmantalouteen sen poliittisten valintojen ja kehityspainopisteiden mukaisesti;
- (d) vahvistamaan osapuolten nykyisiä suhteita solidaarisuuden ja molemminpuolisen edun pohjalta; ja
- (e) laatimaan GATT 1994 -sopimuksen XXIV artiklan mukainen sopimus.

Ghanan sekä Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden välistä sopimusta on sovellettu alustavasti 15. joulukuuta 2016 alkaen.

2.2. Talouskumppanuussopimuskomitea

Sopimuksen 73 artiklalla perustetaan talouskumppanuussopimuskomitea, ja siinä määrätään, että komitea vastaa kaikkien sopimuksen piiriin kuuluvien alojen hallinnoinnista ja kaikkien sopimuksessa mainittujen tehtävien toteuttamisesta. Sopimuksessa määrätään myös, että

komitea päättää organisaatiota ja toimintaa koskevista säännöistään. Komitea on hyväksynyt työjärjestyksensä¹.

Sopimuksen V osaston (Riitojen estäminen ja ratkaiseminen) 59 artiklassa (Työjärjestys) määrätään, että kyseisen osaston 3 luvun mukaisiin riitojenratkaisumenettelyihin sovelletaan työjärjestystä, jonka talouskumppanuussopimuskomitea hyväksyy kolmen kuukauden kuluessa perustamisestaan. Sopimuksen 64 artiklan 2 kohdassa määrätään, että työjärjestykseen liitetään menettelysäännöt. Välimiehiä koskevia menettelysääntöjä olisi sovellettava myös sovittelijoihin.

2.3. Suunniteltu talouskumppanuussopimuskomitean säädös

Talouskumppanuussopimuskomitean on määrä hyväksyä vuoden 2022 jälkipuoliskolla päätös riitojenratkaisumenettelyn työjärjestyksestä, jäljempänä 'suunniteltu säädös'. Suunnitellun säädöksen tarkoituksena on vahvistaa riitojenratkaisumenettelyn työjärjestys ja siihen liittyvät menettelysäännöt.

3. UNIONIN PUOLESTA OTETTAVA KANTA

Tällä ehdotuksella neuvoston päätökseksi vahvistetaan sopimuksella perustetussa talouskumppanuussopimuskomiteassa unionin puolesta otettava kanta, joka koskee riitojenratkaisumenettelyn työjärjestystä ja siihen liittyviä menettelysääntöjä. Välimiehiä koskevia menettelysääntöjä olisi sovellettava myös sovittelijoihin.

Keskusteltuaan suunnitellusta työjärjestyksestä ja menettelysäännöistä sopimuksen osapuolet sopivat, että jollei unionin päätöksentekomenettelyistä muuta johdu, talouskumppanuussopimuskomitean olisi hyväksyttävä työjärjestys ja menettelysäännöt vuoden 2022 jälkipuoliskolla.

Suunnitellun työjärjestyksen ja siihen liittyvien menettelysääntöjen sisältö vastaa unionin muiden kauppasopimusten mukaisia työjärjestyksiä ja menettelysääntöjä.

Työjärjestys on välttämätön sopimuksen institutionaalisten rakenteiden täydentämiseksi ja sopimuksen sujuvan täytäntöönpanon varmistamiseksi.

4. OIKEUSPERUSTA

4.1. Menettelyllinen oikeusperusta

4.1.1. Periaatteet

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, jäljempänä 'SEUT-sopimus', 218 artiklan 9 kohdassa määrätään päätöksistä ”sopimuksella perustetussa elimessä unionin puolesta esitettävien kantojen vahvistamisesta, silloin kun tämän elimen on annettava säädöksiä, joilla on oikeusvaikutuksia, lukuun ottamatta säädöksiä, joilla täydennetään tai muutetaan sopimuksen institutionaalisia rakenteita”.

¹ Ghanan sekä Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden välisellä ensivaiheen talouskumppanuussopimuksella perustetun talouskumppanuussopimuskomitean päätös N:o 1/2021, annettu 29 päivänä heinäkuuta 2021, talouskumppanuussopimuskomitean työjärjestyksen hyväksymisestä (EUVL L 459, 22.12.2021, s. 3).

Ilmaisu 'säädökset, joilla on oikeusvaikutuksia' kattaa myös säädökset, joilla on oikeusvaikutuksia kyseiseen elimeen sovellettavan kansainvälisen oikeuden nojalla. Se kattaa myös välineet, joilla ei ole sitovaa vaikutusta kansainvälisen oikeuden nojalla, mutta jotka "voivat vaikuttaa ratkaisevasti sen säännösten sisältöön, jonka unionin lainsäätävä antaa"².

4.1.2. *Soveltaminen käsillä olevassa asiassa*

Taloussopimuskomitea on EU:n ja Ghanan ensivaiheen taloussopimuksella perustettu elin.

Säädos, joka taloussopimuskomitean on määrä antaa, on säädos, jolla on oikeusvaikutuksia, koska sillä vahvistetaan osapuolten välisen riitojenratkaisun oikeudellisesti sitovat säännöt.

Suunnitellulla säädöksellä ei täydennetä eikä muuteta sopimuksen institutionaalisia rakenteita.

Sen vuoksi ehdotetun päätöksen menettelyllinen oikeusperusta on SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohta.

4.2. **Aineellinen oikeusperusta**

4.2.1. *Periaatteet*

SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdan nojalla annettavan päätöksen aineellinen oikeusperusta määräytyy ensisijaisesti sen suunnitellun säädöksen tavoitteen ja sisällön perusteella, jota unionin puolesta otettava kanta koskee. Jos suunnitellulla säädöksellä on kaksi tavoitetta tai siihen sisältyy kaksi osatekijää ja jos näistä tavoitteista tai osatekijöistä toinen on mahdollista määrittellä pääasialliseksi tavoitteeksi tai osatekijäksi, johon nähden toinen tavoite tai osatekijä on liitännäinen, SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdan nojalla hyväksyttävällä päätöksellä on oltava vain yksi aineellinen oikeusperusta eli se, jota pääasiallinen tai ensisijainen tavoite tai osatekijä edellyttää.

4.2.2. *Soveltaminen käsillä olevassa asiassa*

Sopimuksen 46 artiklan mukaan sopimuksen V osaston mukaista riitojen estämis- ja ratkaisumekanismeja ei sovelleta sopimuksen II osastoon (Kehityssopimus). Tästä seuraa, että riitojen estämis- ja ratkaisumekanismeja sovelletaan kauppaa koskeviin riitoihin, jotka kuuluvat unionin näkökulmasta yhteisen kauppapolitiikan piiriin. Työjärjestyksestä ja siihen liittyviä menettelysääntöjä, jotka taloussopimuskomitean on määrä hyväksyä sopimuksen V osaston 59 artiklan ja 64 artiklan 2 kohdan nojalla, sovelletaan siten kauppakiistoihin.

Edellä esitetyn perusteella suunnitellun säädöksen sisältö liittyy yhteiseen kauppapolitiikkaan.

Sen vuoksi ehdotetun päätöksen aineellinen oikeusperusta on SEUT-sopimuksen 207 artiklan 4 kohdan ensimmäinen alakohta.

² Unionin tuomioistuimen tuomio, 7.10.2014, Saksa v. neuvosto, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61–64 kohta.

4.3. Päätelmät

Ehdotetun päätöksen oikeusperustana tulisi olla SEUT-sopimuksen 207 artiklan 4 kohdan ensimmäinen alakohta yhdessä SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdan kanssa.

5. SUUNNITELLUN SÄÄDÖKSEN JULKAISEMINEN

Koska talouskumppanuussopimuskomitean säädöksessä esitetään sopimuksen mukaisen riitojenratkaisumenettelyn työjärjestys, on aiheellista julkaista säädös *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* sen jälkeen kun se on hyväksytty.

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

Ghanan sekä Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden ensivaiheen talouskumppanuussopimuksella perustetussa talouskumppanuussopimuskomiteassa Euroopan unionin puolesta otettavasta kannasta riitojenratkaisumenettelyn työjärjestyksen hyväksymiseen

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 207 artiklan 4 kohdan ensimmäisen alakohdan yhdessä sen 218 artiklan 9 kohdan kanssa,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Euroopan unioni ja sen jäsenvaltiot allekirjoittivat Ghanan sekä Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden välisen ensivaiheen talouskumppanuussopimuksen³, jäljempänä 'sopimus', 28 päivänä heinäkuuta 2016. Sopimusta on sovellettu väliaikaisesti Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden sekä Ghanan välillä 15 päivästä joulukuuta 2016⁴.
- (2) Sopimuksen 73 artiklan 3 kohdan nojalla talouskumppanuussopimuskomitea vastaa kaikkien sopimuksen piiriin kuuluvien alojen hallinnoinnista ja kaikkien kyseisessä sopimuksessa mainittujen tehtävien toteuttamisesta.
- (3) Sopimuksen 59 artiklan nojalla riitojenratkaisumenettelyihin sovelletaan työjärjestystä, jonka talouskumppanuussopimuskomitea hyväksyy kolmen kuukauden kuluessa perustamisestaan.
- (4) Sopimuksen 64 artiklan 2 kohdassa määrätään, että työjärjestykseen liitetään menettelysäännöt. Menettelysäännöissä vahvistetaan välimiesten oikeudet ja velvollisuudet sekä periaatteet, joita välimiesten on noudatettava. Välimiehiä koskevia menettelysääntöjä olisi sovellettava soveltuvin osin myös sovittelijoihin.
- (5) Talouskumppanuussopimuskomitean on määrä hyväksyä riitojenratkaisumenettelyn työjärjestyksestä koskeva päätös vuoden 2022 jälkipuoliskolla.

³ Ghanan sekä Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden ensivaiheen talouskumppanuussopimus (EUVL L 287, 21.10.2016, s. 3).

⁴ Neuvoston päätös (EU) 2016/1850, tehty 21 päivänä marraskuuta 2008, Ghanan sekä Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden ensivaiheen talouskumppanuussopimuksen allekirjoittamisesta ja väliaikaisesta soveltamisesta.

- (6) On aiheellista vahvistaa talouskumppanuussopimuskomiteassa unionin puolesta otettava kanta, koska suunnitellulla talouskumppanuussopimuskomitean päätöksellä vahvistettavat riitojenratkaisun säännöt tulevat olemaan sitovia,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Unionin puolesta otettava kanta määritetään tämän päätöksen liitteessä.

2 artikla

Tämä päätös on osoitettu komissiolle.

Tehty Brysselissä

*Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja*